

Na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 25. svibnja 2012. o postupku prethodne notifikacije, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Vladi Republike Hrvatske podnosi

IZVJEŠĆE

O PROVEDBI POSTUPKA PRETHODNE NOTIFIKACIJE

1. UVOD

Člankom 47. stavak 1. Ugovora o pristupanju (NN MU 2/2012) propisano je da Republika Hrvatska poduzima mjere koje su potrebne kako bi od dana pristupanja bila usklađena s odredbama direktiva i odluka u smislu članka 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Republika Hrvatska o tim mjerama obavješćuje Komisiju do dana pristupanja ili, kada je on kasniji, u roku predviđenom u Ugovoru o pristupanju (odnosi se na područja u kojima su odobrena prijelazna razdoblja).

Radi se o tzv. postupku prethodne notifikacije u okviru kojeg Republika Hrvatska do 1. srpnja 2013. godine mora dostaviti Europskoj komisiji popis i tekstove svih hrvatskih propisa kojima su u naše zakonodavstvo preuzete direktive Europske unije koje su na snazi u trenutku pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 25. svibnja 2012. donijela Zaključak o postupku prethodne notifikacije. Sukladno Zaključku, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova zaduženo je za koordinaciju postupka prethodne notifikacije, odnosno dostavljanje Europskoj komisiji popisa i tekstova hrvatskih propisa kojima su u hrvatsko zakonodavstvo prenesene direktive Europske unije koje su na snazi u trenutku pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju. Tijela državne uprave zadužila su se odrediti osobu koja će u bazu podataka Europske komisije (MNE baza podataka) unositi popis i tekstove hrvatskih propisa kojima su u naše zakonodavstvo prenesene direktive Europske unije sukladno svojem djelokrugu. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova će, kao koordinator postupka prethodne notifikacije, verificirati unos od strane tijela državne uprave, te ga putem MNE baze podataka proslijediti u Europsku komisiju.

Nadalje, tijela državne uprave obvezala su se da, ukoliko u tijeku postupka prethodne notifikacije utvrde da određena direktiva iz njihovoga djelokruga nije prenesena ni u jedan hrvatski pozitivni propis, predvide donošenje odgovarajućeg propisa (zakona ili podzakonskog akta) te o tome obavijeste Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, koje će prijedlog propisa ugraditi u Program Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije.

Slijedom Zaključka, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dužno je izvještavati Vladu Republike Hrvatske o provedbi postupka prethodne notifikacije.

Potrebno je imati na umu činjenicu da ako do dana pristupanja Europskoj uniji samo jedna od važećih direktiva Europske unije ne bude prenesena u hrvatsko zakonodavstvo, Europska komisija će već u srpnju 2013. godine pokrenuti postupak protiv Hrvatske zbog povrede prava Europske unije.

S obzirom na važnost, priprema za postupak prethodne notifikacije je stalna točka na sastancima EU koordinatora na kojima se prati napredak Republike Hrvatske u procesu pristupanju Europskoj uniji i tijek ispunjavanja obveza, a koji se održavaju jednom mjesečno.

2. IMENOVANJE OSOBA

Slijedom točke 2. Zaključka sva tijela državne uprave odredila su osobu koja će u bazu podataka Europske komisije (MNE baza podataka) unositi popis i tekstove hrvatskih propisa kojima su u naše zakonodavstvo prenesene direktive Europske unije sukladno svojem djelokrugu, odnosno nadležnosti za usklađivanje zakonodavstva te provedbu pojedinih dijelova pravne stečevine Europske unije, te o tome izvijestila Ministarstvo vanjskih i europskih poslova. Sve imenovane osobe prošle su edukaciju o postupku preuzimanja pravne stečevine Europske unije i postupku notifikacije nacionalnih propisa.

3. EDUKACIJA

Dana 18. lipnja 2012. godine u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova održan je seminar za osobe uključene u postupak prethodne notifikacije. Seminar je organiziran u suradnji s Europskom komisijom, a sastojao se od dva dijela – općeg dijela o praćenju provedbe pravne stečevine Europske unije te praktičnog gdje su sudionici imali priliku raditi s MNE bazom podataka Europske komisije.

Na općem dijelu seminara predstavnici Glavnog tajništva Europske komisije upoznali su prisutne s pokretanjem postupka zbog povrede prava Europske unije, koji Europska komisija može pokrenuti na temelju pritužbi građana i organizacija, na vlastitu inicijativu ili u slučaju neobavješćivanja odnosno nenotifikacije. Istaknuto je kako u slučajevima pokretanja postupka zbog neobavješćivanja nema puno prostora za pregovaranje s obzirom da su rokovi za prenošenje direktiva jasno određeni u samoj direktivi. Prisutni su upoznati s registrom za pritužbe CHAP, koji je osnovala Europska komisija, gdje građani ili organizacije mogu na vlastitom jeziku slati pritužbe koje se tiču primjene prava Europske unije, a Europska komisija ima rokove u kojima je dužna riješiti zaprimljenu pritužbu. Komisija je 2008. godine inicirala projekt EU Pilot, u kojem od lipnja ove godine sudjeluju sve države članice. Navedeni projekt uspostavljen je kako bi se poboljšala razmjena informacija i rješavanje problema s državama članicama vezano uz primjenu prava EU prije pokretanja formalnog postupka zbog povrede prava EU. Naglašeno je kako se u 80% slučajeva nesporazumi rješavaju putem EU Pilota prije pokretanja bilo kakvog postupka zbog povrede prava EU.

Komisija je inicirala još jednu bazu podataka - INFR, koja služi za upravljanje formalnim postupcima zbog povrede prava EU koja trenutno sadrži oko 2000 slučajeva. Nastavno na opći dio seminara, održan je i praktični dio gdje su sudionici imali priliku raditi s MNE bazom podataka Europske komisije.

Dodatni praktični seminari za sve osobe uključene u postupak prethodne notifikacije održani su u organizaciji Ministarstva vanjskih i europskih poslova u srpnju i rujnu 2012.

4. DOSTAVA POPISA DIREKTIVA

Prije nego što je Vlada Republike Hrvatske 25. svibnja 2012. donijela Zaključak o postupku prethodne notifikacije Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je započelo s priprema za postupak prethodne notifikacije te je 30. ožujka 2012. godine svim tijelima državne uprave upućen dopis s popisom od 1529 direktiva za koje će biti potrebno notificirati Europskoj komisiji hrvatske propise kojima su navedene direktive preuzete u nacionalno zakonodavstvo. Popis je dostavljen u svrhu provođenja internih priprema za početak postupka prethodne notifikacije i radi provjere nadležnosti za preuzimanje pojedinih direktiva tijela državne uprave, kao i radi pravovremenog pronalaženje propisa kojima su u naše zakonodavstvo preuzete direktive.

U razdoblju do službenog početka prethodne notifikacije tijela državne uprave dostavila su očitovanja Ministarstvu vanjskih i europskih poslova o prihvaćanju nadležnosti za pojedinu direktivu odnosno za donošenje propisa kojima se odredbe direktive prenose u hrvatski pravni sustav. Moguće je da je više tijela nadležno za jednu direktivu odnosno da više tijela treba donijeti odgovarajuće propise iz svoje nadležnosti kako bi direktiva bila u potpunosti prenesena u naš pravni sustav.

Uz to, tijela državne uprave su u navedenom razdoblju imala dovoljno vremena za provođenje internih priprema za početak postupka prethodne notifikacije te analizu svih propisa iz svoje nadležnosti kojima u prenesene direktive.

Iako je tijelima državne uprave ostavljeno dovoljno vremena za utvrđivanje nadležnosti za pojedinu direktivu, tijekom samog postupka notifikacije moguće je da se utvrdi nadležnost odnosno nenadležnost za pojedinu direktivu te se ukupni broj direktiva iz nadležnosti pojedinog tijela može promijeniti. Uz to, do dana ulaska RH u EU pojedine direktive mogu biti stavljene van snage odnosno nove direktive mogu biti donesene što također može utjecati na promjenu broja direktiva.

5. SLUŽBENI POČETAK POSTUPKA PRETHODNE NOTIFIKACIJE

Nakon dostave svih očitovanja na popis direktiva, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je 4. listopada 2012. godine svim tijelima državne uprave uputilo dopis za službeni početak postupka prethodne notifikacije kao i popis direktiva iz MNE baze Europske komisije (stanje na dan 4.10.2012.) za koje je potrebno izvršiti postupak prethodne notifikacije, a koji je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova vezano uz nadležnost usuglasilo sa nadležnim službama institucija. Europska komisija redovito ažurira MNE bazu podataka te unosi novodonesene direktive odnosno briše direktive koje su stavljene van snage te je sukladno tome konačni popis direktiva za koje potrebno izvršiti postupak prethodne notifikacije dostupan u MNE bazi podataka.

Sve osobe imenovane za provođenje postupka prethodne notifikacije zaprimile su putem e-maila korisničko ime i lozinku za pristup MNE bazi.

Kako bi se zadržala dinamika postupka prethodne notifikacije, predviđeno je da tijela državne uprave svaka dva tjedna izvijeste Ministarstvo vanjskih i europskih poslova o tijeku notificiranja propisa iz vlastite nadležnosti. Uvidom u obveze tijela državne uprave, u izvještajnom razdoblju od dva tjedna potrebno je izvršiti notifikaciju za najmanje 30 direktiva za koje u hrvatskom zakonodavstvu postoje pravni propisi kojima su prenesene. ., Navedena dinamika je nužna kako bi se obveze Republike Hrvatske ispunile u zadanom roku, tj. do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Sukladno navedenoj metodologiji tijela državne uprave su već izvršila prethodnu notifikaciju u dva izvještajna razdoblja. Rok za dostavu idućeg izvješća je 16. studenoga 2012.

Ukoliko se u tijeku postupka prethodne notifikacije utvrdi da pojedina direktiva nije prenesena niti u jedan hrvatski pozitivni propis odnosno da u hrvatsko zakonodavstvo nisu u potpunosti prenesene sve odredbe direktive nadležna tijela državne uprave dužna su predvidjeti donošenje odgovarajućeg propisa (zakona ili podzakonskog akta) u Programu za preuzimanje i provedbu pravne stečevine EU za 2013. godinu. Krajnji rok za donošenje navedenih propisa je I. kvartal 2013. godine Upućivanje u proceduru Vlade RH navedenih propisa potrebno je planirati u I. kvartalu kako bi se izbjegla dodatna kašnjenja te kako bi se postupak prethodne notifikacije dovršio na vrijeme do ulaska RH u EU.

Kao što je već napomenuto, ako do dana pristupanja Europskoj uniji samo jedna od važećih direktiva Europske unije ne bude prenesena u hrvatsko zakonodavstvo, Europska komisija će već u srpnju 2013. godine pokrenuti postupak protiv Hrvatske zbog povrede prava Europske unije.

Slijedom zaprimljenih izvješća i unosa u MNE bazu podataka Europske komisije od strane nadležnih tijela državne uprave, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je, kao koordinator postupka prethodne notifikacije, do sada verificiralo unose te ih putem MNE baze podataka prosljedilo u Europsku komisiju za ukupno 188 direktiva.